

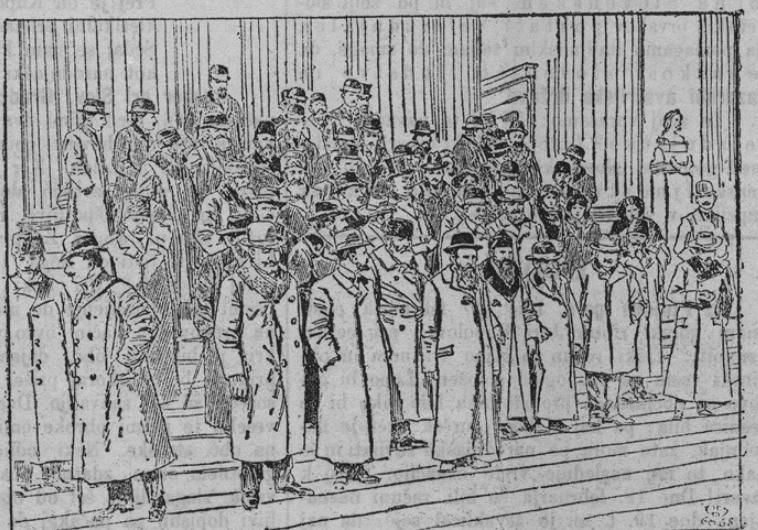
sedaj, pošten in špotljiv, smo že zadnjič pisali. Da drugim suhost zavida je umevno, da nikdo ne mora biti tako lepi in debeli kakor so obč. dojenčki (kakor kozji našopan meh). Pesem pa, ako jo želi mu postrežemo, samo pove naj, pod kakšnim grbom, pod kozlovim ali polževim; kaj-ne, kafehavzer krojač od Oženka? M. Kotnik-a, šol. nač. in cerk. ključ. je naš resnični dopis strahovito razburil. Takoj se je oborožil z strom na garbo puško, djal pesa na konopec ter hajd nevmit pred solčnim vzhodom nad Rogina, rekoč, ako ne prekliteš, kaj „Štajerc“ o meni piše, jaz budem sodnijško postopal; misleč ako bode oborožen kot divjak, se ga bo dotičnik vstrašil, da mu pade srce v hlače, kot njemu pri šolski seji. O ubogo seme, od baharje zmotil se je! Ker ni počakal da bi bil vse slišal, mu povemo še to resnico. Tak je obrekljivec, kdor pošteno ljudstvo tatvine dolži, kakor je storil ta lepi M. Kotnik; Kristavški peči rejence, v Podjisk poslal je svojo Tišlerjevo župco v sosedno faro za laž raznašati. Plačilo od cerkevne sedežev omenimo pa to, keder se hlinit zna klučarjem temu ga koj ukažeta prepisati, vboga vdova pa, ko ste jej na grdu način sedež vzeli, si ga je sedaj mogla zopet po dražbenemu potu pridobiti, je li ni takšne pravice osel iz mavhe zgubil? Kar se tiče šole, bilo je 34 podpisov, torej že nad polovico starišev, da so prosili, naj se v spomlad začenja za novince šola; to ste odbili, toraj zahtevamo odložitev mandata! Kakor se sliši, si želi tudi županski stolec; ako res to tako izpadne, smemo reči, da Razbor bi imel najbolj „fajn“ župana, iftenes bo že držal kakor se je pri osem tednov vojaške službe navadil in kimal tudi bode. Kar že naprej čestitamo, imeli budem svojega sodnijškega postopca...

Sv. Janž na D. p. Dne 12. t. m. se je pridelo tukaj veselico požarne brambe, ki se je v vsakem oziru dobro obnesla. Podpisani se torek zahvaljuje vsem, ki so pripomogli h temu dobremu izidu; posebej pa cenjenim gg. trgovcem iz Ptuja in Maribora, kateri so se izkazali s tem, da so blagohotno darovali dobitke za srečolov. — Rošnja, 19. II. 1911. — Vinko Fraš, načelnik požarne brambe.

Mestinje. Dragi „Štajerc“! V zadnji štev. „Slov. Gospodarja“ se je hvalilo na vse mogoče načine Sladkogorske fare „Marijine družbenice“; in nas kot farani Sladkogorski se je na nesramni način napadal, češ da je naša vas Mestinje od „Štajerca“ okužena... Pa je imel dočeni dopisunče prav, da je okužena; pa od nas „Štajercjancev“ ne; pač pa od „Marijinih“ družabnic. Ali je to zborovanje „Marijino“, če se pozno v noč v krčmi pri kuhanem vinu zboruje in s fanti kratkočasi, da se potem res čisto okužijo in kugo k nami v vas prinesejo; pa pred ko še v našo vas iz Sladkogore pride, je že pripravljena za te „okužene“ Marijine družabnice posebna gnojnica tist ceste pri nekdajni družabnici iz Požarske vasi, da res potem vsa od „Slov. Gospodarja“ omenjena kuga pri tistem kopališču ostane. Mestinčani.

Judovska demonstracija.

Kakor znano, se je v naši zbornici sklenilo postavo, ki je male judovske trgovce z žganjem v Galiciji hudo prizadela, kjer jim vzame t. zv. propinaciske pravice. Judi pa hočejo imeti pravico, da smejo gališko ljudstvo i zaprerej s svojim tužnom zastrupiti. Zato jih je prišlo okroglo 3000 na Dunaj, kjer so pod vodstvom judovskih poslanec napravili veliko demonstracijo pred državnim zborom. Tudi pri cesarju so baje prošnjo vložili. Naša slika kaže to veliko judovsko priredbo. Spredaj vidimo nekaj poslancev, zadaj pa Jude tudi deloma v svojih kaftanah in dolgih brada.

Die galizische Schärfker-Deputation in Wien.

Slovenji Gradec. V nedeljo dne 19. t. m. je imela naša kmetijska podružnica v uradu okrajnega zastopa svoj občni zbor. Zatem je predaval gospod Vičanski Škerlec od Velike nedelje iz ormožkega okraja o splošnem razmerju gospodarskega poklica v kmetovanju. Najpopred nam je razložil kmete napake od strani stakopitnežev, kako se greši v kmetskem stanu pri gospodarjenju, in sicer: 1. Ako se zanemarja branje gospodarskih časopisov in strokovnih knjig. 2. Ako se po strani gleda novotarijo, ki služi le kmetu do gospodarskega napredka; 3. Naj bi se kmetu vendar odprle oči, da bi se posluževal gospodarskega predavanja. 5. Kako koristno za kmeta kaže, obiskovati gospodarske tečaje. 6. Naj bi imeli kmeti tudi tovariše iz učenih oseb. 7. Da kaže tudi prav dobrò kmetu si delati prijatelje iz bogatejših tovarišev, kar je bilo veselje poslušati. 9. Da je koristno in prepotrebno kmetu biti član kmetijske družbe in 10. Naj svoje sinove pošiljamo v poljedelske šole, kateri bi naj po dovršeni študiji ostali doma na posestvu, delali sebi v korist in drugim v zgradkar so se priučili, kar smo s kljici živijo navdušeno na znanje vzeli. Potem nas je gospod Škerlec podučil kako in s katerimi sredstvi je mogoče kmetu svoje pridelke zboljšati, in o zboljšanju ravninskih travnikov ter o napravi novih breznih travnikov. Za to velevažno predavanje se je izrekla gosp. predavatelju najprijejša zahvala in sklenili smo, da se po Škerlečevem navodilu radi ravnamo, kar nam dosedaj še ni znano bilo. Ker nam je s prav poljudnimi besedami gosp. Škerlec natanko razložil zgoraj navedene točke, je naša splošna želja, da nas g. Škerlec zopet v kratkem obiše. Za te lepe nauke se mu še enkrat spoštljivo zahvaljujemo.

Vurberg. Kmet Juntez iz Krčevin srečal je štartarja, ki je prišel po opravku. Vzel je klobuk z glave, ponižno pozdravil in pričel sledič razgovor: **Juntez:** Dobro jutro, častivno gospod! — **Štartar:** Bog daj! Kaj novega, očka? — **Juntez:** E, nič novega, vse pri starem; pa vendar prosim, niste li Vi vozili tistega Cvetka v bolnišnico, kar sem bral zadnjič v „Štajercu“? — **Štartar:** Pač! Kaj pa je? — **Juntez:** Čudim se, da je v naši pobožni občini kaj takega mogoče! — **Štartar:** Kaj je to kaj hudega? Saj sem že vozil večje gospode kot je bil Cvetko. — **Juntez:** To že; pa ste ga baje mrtvega na cesto pripeljali. To se glasi, kak bi ga Vi zadavili med potjo. — **Štartar:** Kaj takega bi pa vendar ne mogel človeku storiti; sicer pa tudi ni treba bilo, ker se je poprej ubil. — **Juntez:** Kako to? Saj ga nista metali? — **Štartar:** Kako morate kaj takega vprašati, Juntez? Kaj niste iz Krčevin doma? Metalo je namreč voz po krčevinskih klancih od ene stene v drugo, da se je pri tem revez ubil! — **Juntez:** A tako! To bilo bi pa mogoče. Saj se tudi jaz ne upam peljati, če sem že prisiljen včasih napreč, ampak se rajši za „repico“ držim. — **Štartar:** Kaj takega se ne vidi v celiem okraju

kak v Krčevini! — **Juntez:** Občina, mora šparati, da bodo imeli sedajni gosporniki, Bog jim daj pokoj, za penzionirajoči so to Štartar: Tota pač nede, saj pravijo, da že oblice; I zastop eno šapo na občinske denarje drži nogo pos jih bo znal že bolje obrniti. Mogoče tu Duha vaše krasne ceste kaj odpade. — **Juntez:** Idne na Ker će se pripeljejo gospodje od zastopa gosp. Ali pa potem je po njih, tak kakor s Cvetkom, netovarjava je vse fuč! — **Štartar:** Jaz že ne vozira zborov svinje več po Krčevinah, kajpada človek pod Rajši za vsikdar z Bogom, Juntez! — Jelitujanje Presneti šintar, zdaj pa gre. (Gledajoč zaren, mot Kedr nam bo pomagal, če ne okrajni odberu, da moj Bog! Kaj boš pa ti ubogi Juntez, kigurjenia tukaj posestvo? Najboljše, rečeš tudi: „Zvanega pti Vurberg“!)

Podova. (Zahvala.) Gospod Vinko Bešetar: grajščak v Račah je podaril prostovoljni položaj so brambi Podove 100 K. Tudi je imenovan izbranil gospod prepustil brezplačno stavbeni prostorozorili, požarnobrambno utro. Za to se mu tem pa ga nje izreka najiskrenježa zahvala. — Vodstvo adaljeva požarne brambe Podove, dne 18./2. 1911. kri Jože Pauman, načelnik.

Iz Sesterž. Sedaj šele ljudi spoznajo, apraviti važnosti so dobre ceste. Vedno se sliši: „Pust daj zdravje gospodom sedanjega okrajnega se je jih stopa v Ptiju! Posebno pa želi ljudstvo ujskanje načelniku Ornigu za njih trud najlepših usprošnjam. Le eno prošnjo še imamo na našem kraju, s pov spada slovensko-bistriškem okraju; tistega, se n limo prositi, da bi blagovolil napraviti Možen za breg, ker tisti košček ovira celi promet iz Medovlj. Studenec in Poličan, ker od istih strani da se bo celo dravsko polje streljo, drva, apno, pr... Ta deske ter drugi stavbeni les. Omenjeni brat opaše ne meri 1 kilometer, ali vendar celi pršilo: silno ovira. Zato prosimo in zopet prosimo bistrški okrajni zastop, da se ta košček napraviti dà, ker tudi tem gospodom ljudstvo hvaležno!

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrline vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Naš shod v Konjicah.

Za konjiški okraj naša stranka še ni zborovanja priredila. Že zaradi tega smo morda shod, ki se je vršil preteklo nedeljo dne 1. m. popolne v veliki dvorani U bana v gostilne v Konjicah, ne bode posebno obiskani. K temu pride še dejstvo, da je v nedeljo v konjiškem okraju grozni vibar, je napravil mnogo škode in obdržal mars rega zlasti iz oddaljenejših okrajev doma. Vkljub temu je bil naš shod naravnost negovano mnogobrojno obiskan. Ne samo bila precej velika dvorana natlačeno polna, je mnogo ljudstva tudi na hodniku in na nicah, ker niso v dvorani več prostora. Po malem računano bilo je 400 oseb na

Bili so to večji del kmeti iz najbližje konjiške oblike; pa tudi iz oddaljenejših krajev je mnogo posestnikov prišlo; zlasti veliko mož iz sv. Duha smo opazili. Nasprotniki so zadnje tedne na vse mogoče načine proti shodu agitirali. Ali pomagalo jim ni nič, kajti vrli konjiški kmetovalci se ne dajo od prvakov za nos voditi. Na zborovanje samo je prišlo malo nasprotnikov pod vodstvom kaplana Martina Jurharja. Ta politikujoči duhovnik imel je seveda edini name, motiti govornika in razbiti shod. Vkljub temu, da je bila tudi nasprotnikom beseda zasigurna in bi se mi prav veselili, ako bi tega črnega ptička peti slišali, hodil je takoj v zatnik shoda od enega do druga klerikalca in šepetal: „Ni res, vpijke, da ni res!“ Napredni možje so to jezuitovsko počenjanje nekaj časa opazovali. Potem so pa Jurhara prav prijazno opozorili, naj bode mireni. Možitelj pa je mislil, da ga njegova črna suknja obvaruje vsega in je nadaljeval svojo bujskarijo. Zdaj je kmetom tudi kri zavrela in glasno so zagromeli klici: „Vun z njim!“ Govornik Linhart je skušal mir napraviti in Jurhara ubraniti sitnostim. Rekel je: „Pustite ga, saj veste, da mačka zavili, ako se ji na rep stopi!“ Ali osabno kaplančkovovo bujskanje je zborovalce hudo razburilo. Le prošnjam škofovjem brata kmeta Napotnika, ki je s povzdignjenimi rokami za črnsukneža prošil, se imata zahvaliti, da ni dobil občutljivo kazeno za bujskarijo. Ali zborovalci so se končno zadovoljili, da so ga postavili na zrak. Upamo, da se bode Jurhar to za prihodnjič zapomnil... Ta mali dogodek se je sicer na shodu komaj opazil. Zborovanje samo se je tako-le izvršilo:

V imenu sklicateljev je otvoril urednik Karl Linhart zborovanje s prisrčnimi besedami. Za predsednika bil je potem domačin g. Muschitz, za zapisnikarja pa g. Kramberger določen. Na to je predsednik uredniku Linhartu besedo podelil. Ni mogoče, da bi celotni njegov govor priobčili in zato se moramo te na kratko poročilo omejiti. Urednik Linhart raztomačil je najprve pomen naših shodov, ki hočejo v prvi vrsti javnosti dokazati, da ne stojijo ljudstvo za pogubno in politiko prvakov. V daljših izvajanjih je potem govornik razjasnil današnji položaj kmetekega in obrniškega stanu. Omenil je potem delovanje prvaških strank, ki hočejo deželo proti mestom in trgom nahujskati, da bi potem v kalmem lažje ribali. Prvaška „narodna stranka“ sicer nima nobenega pomena in je tudi njen dnevnik že ponehal izhajati. To je stranka slovenskih doktorjev, ki ne pozna ljudstva. Klerikalci pa so ustanovili svojo „kmetsko zvezo“, katero pa vodijo edino politični duhovniki, advokati in profesori; kmet tam nima besede. Vse gospodarske zastope in korporacije izkorisčajo prvakov v svoje politične namene. Dokaz temu nih gospodarstvo v raznih občinah (n. pr. Turški vrh, sv. Lovrenc sl. g. itd.), v raznih okrajih zastopih (svoj čas v ptujskem, v celjskem zdaj pa v zgornjeradgonskem), v svojih „konzumnih društvih“, ki so v par letih vsi propadli, v svojih posojilnicah, ki zdaj propadajo in ki so brez oblastvenega nadzorstva. Govornik je

pojasnil klerikalni polom na Koroškem in v Ljubljani, Celju, Ormožu itd. Potem je govoril o na češko komando brez vsakega vzroka zapričeti obstrukciji slov. poslancev v štajerskem deželnem zboru. Ko je urednik Linhart navedel številke, s katerimi je dokazana velikanska gospodarska škoda, ki jo provzroča ta brezvestna in zločinska obstrukcija, so se čuli med zborovalci ogrečeni klici in kmetje so stiskali pesti. „Tako nam ropajo prvaki zadnjo upanje!“ so vpili. Z daljšim navodilom, da naj se ne pustijo od nikogar in od nobene politike zapeljati, končal je urednik Linhart svoj skoraj zurni govor. Živahno odobravanje mu je sledilo. Predlagala se je potem slednja rezolucija:

„Današnji javni kmetski shod, ki zboruje ob veliki udeležbi v Urbanovi gostilni v Konjicah, protestira najodočenne proti zločinski obstrukciji v štajerskem deželnem zboru. V globokem prepričanju, da je ta obstrukcija na eni strani le posledica protiustavne gonje panslavističnih krogov, da pa na drugi strani povzroča vsemu štajerskemu prebivalstvu v današnjem itak obupnem položaju naravnost grozovito gospodarsko škodo, — izraža shod slovenskim deželnozborskim poslancem popolno nezaupanje. Obenem prosi vse merodajne in delavljne faktorje v deželnem zboru, da naj v vsemi močmi to brezvestno obstrukcijo zatrejo in gospodarskemu delu pot odprejo.“

Ta rezolucija bila je ednoglasno brez vsakega ugovora sprejeta. Tudi par kmetov, ki so drugače nasprotnega političnega mišljenja, so za njo glasovali.

Govoril je še neki napredni kmetovalec, ki je na podlagi lastnega doživljaja dokazal nastopanje slovensko-prvaških advokatov. Urednik Linhart se je potem še zahvalil, da se je rezolucija ednoglasno sprejela. Bekel je ob koncu v viharem odobravanju: „Mi imamo le en cilj: združeno gospodarsko delo nemških in slovenskih prebivalcev v Štajerske!“ Nato je predsednik v polnem miru izvršeno zborovanje zaključil.

Pozneje zvečer izvršil se je še sestanek v Werniggovi gostilni. Okrajni načelnik g. graščak Posseck izrazil je ob velikem navdušenju uredniku Linhartu zahvalo za njegov trud.

Tako je bil tudi konjiški shod dokaz, da se je štajersko ljudstvo naveličalo prvaške gonje in da ne mara za brezplodno, škodljivo obstrukcijo. Naši shodi v Ptaju, Ormožu, Mariboru, sv. Lenartu, Slov. Bistrici in Konjicah dokazujojo vkljub vsem lažem napredovanje naše misli. In bodočnost je naša!

Kmetovalcem in živinorejcem!

Kuga na gobcih in parkljih je po mnogih krajih povzročila živinodravsko odredbe, s katerimi se je promet z živino izredno otežkočil, posebe pa so se marsikje morali prepovedati celo živinski sejni. Tako ni samo živinorejecem otežkočena prodaja živine, večkrat tudi celo onemogočena, ampak tudi živinorejci in oni, ki se pečajo s pitanjem živine, imajo vsled tega velike težave. Posebno nakup živine za hlev (za pitanje ali molčo) je tako zelo težaven, da se

je treba batiti, da v mnogih obrah, ki bi radi kupili živino, ne bo mogoče dobiti dovolj in pravočasno živine za hlev. Zato je potrebno, da se poskrbi za to, da zvedo vsi udeleženci o pravem času, kdo ima živino za v hlev na prajo ali kdo je želi kupiti. Centrala za vnovčevanje živine (Viehverwertungs-Zentrale), poklicana in ustanovljena za to, da skrbti za koristi kmetijstva pri vnovčevanju živine, je prevzela nalogu s priobčevanjem ponudb in zahtev posredovati v tem težavnem času med prodajalcem in kupci živine. Zato so vsi kmetovalci in pitavci živine, ki hočejo prodati ali kupiti živino za v hlev, vabljeni, naj kolikor mogoče hitro naznamijo na naslov: Centrala za vnovčevanje živine (Viehverwertungs-Zentrale), Dunaj VIII., Lammgasse 4 ali pa na uredništvo „Štajerca“ v pismu ali na dopisnici slednje:

1. Ime in naslov,
2. ali hočejo kupiti ali prodati,
3. število glav ponujane, oziroma zaželjene živine,
4. nje starost in pasmo.

Prijave lahko pošljejo vsaki posamezno, ali pa jih lahko pošljejo kmetijska društva, zadruge ali zveze za več skupaj naenkrat. Prijave se zborejo in po možnosti hitro priobčijo, navadno v posebnih listah, ki se pošljejo deželnim, okrajnim in krajevnim kmetijskim društvom in zadrugam ter vsem c. k. okrajnim glavarstvom, kjer se razpoložijo na vpogled. Pri okrajnih glavarstvih dobèe te liste pred vsem živinodravskimi organi. Po možnosti se bodo priobčile tudi v listih, namenjenih kmetijstvu in razširjenih med kmetovalci. Na zahtevo se bodo te liste poslale tudi posameznim zanimancem.

Kmetovalci so prošeni, naj svoje prijave in želje nemudoma naznamijo.

Gleda nasvetov ali posredovanja se naj v teh stvareh kupci in prodajalcem obrnejo na rednost na Centralo za vnovčevanje živine (Viehverwertungs-Zentrale) na Dunaju VIII., Lammgasse 4.

Novi avstrijski poslanek pri vatikanu.

Naša slika kaže princa Johana Schönburg-Hartensteina, ki je postal novi zastopnik avstro-

Prinz Johann Schönburg-Hartenstein,
der neue österre.-ung.-böhmerischer am Vatikan

ogrsko državo na papeževem dvoru. Mož velja za izbrana poznavatelja evropske politike.

Novice.

Prvaški švindel. Marsikdo se čudi, kako zamorejo prvaški voditelji lepa in velika posestva kupovati, brez da bi imeli pravzaprav potrebnih sredstev. V čisto nemških krajih kupujejo ti panslavistični mogotci posestva. Znano je, kako je n. pr. predsednik propale „Glavne posojilnice“ v Ljubljani, slovenski advokat dr. Hudnik, posestva in graščine kupoval; jemal je ednostavno tuji denar, ki je bil v „njegovi“ posojilnici naložen. Ednako „pošteno“ čeprav na drugi način, se je delalo od prvaške strani pri nakupu toplic Mittewald pri Beljaku na Koroškem. Stvar se je namreč tako-le izvršila: Lastnica toplic baronica Olga Lang prodala je vse politikujočemu katehetu Janezu Smrekar v Ljubljani. Ta prvaški duhovnik je svojo zankerno nepoštenost že večkrat na ta način do-

Kuga na Kitajskem.

Die Hauptstraße des Pesilierdes Fudsian bei Charbin, welches jetzt niedergebrannt wird.

Med od grozovite bolezni najhujše prezade kralje spada predmestje Fudsian pri mestu Karbinu. Naša slika kaže to predmetje. Vlada je pustila celo predmestje požgati, ker drugače ni bilo mogoče kugo omejiti. Od 40000 prebivalcev tege predmestja jih živi danes komaj še 5000; vse druge je kuga pokončala. Kar je v Fudsianu že živega, zapadio bode brez rešitve smrti. Na cestah so celi mrlčev. Polozaj je naravnost peklenški.